

da moramo le „za zveličanje svoje duše skerbeti“, in ta stan res dosti zaslužnja vrednega ima, bom pa dal mojega Franceta v pripravnisko šolo. Bog daj! da bi se le pridno učil in učenike v nji rad slušal, in tako kakor izurjen učitelj Boga rad častil, srenji koristil, starše razveseloval, otroke blagoslovljal, in da bi on sam na sodni dan veliko veselje imel.

Ko so se ti možje tako pogovarjali, in se domenili, je že začela večernica na nebu migljati, in čas je blo večerjati. So šli vsak sebi, in se priserčno pozdravljali: S Bogom, s Bogom!

Bloški France.

Narodski običaji v Železnikah.

VI. Velikanoč.

V prvo versto veselih dni in praznikov med letom se sme po vsi pravici Velika noč prišteti. Velika noč! o prijetni čas pomlajene narave, o skrivnosti polni praznik katoliške cerkve, o veseli dan nedolžne mladine; resnično kamnitno serce bi moral imeti, kdor bi se tega dneva ne veselil. Ne najde se pa tud morebiti kraja pod solncom, kjer bi se katoliški kristjani ne zberali o tem času z posebnim veseljem k molitvi in potem k raznim veselicam. — Naj povem tedaj enkolko, kako se pri nas mladina te dni obnaša. Začetik veselic je že cvetna nedelja. Pridni fantiči si pripravijo iz verbovih vejic visoke in tanke „butarce“, taiste z lepim zelenim beršlanom povijejo in z pomladanskimi cveticami olepšajo; na verh nataknejo navadno snopek olke; nekateri natvežejo na „butarco“ tud leporudečih in rumenih jabelk, kar se med zeleni beršlan prav lepo poda. — Na cvetno nedeljo, dan blagoslovljenja lesa, boš težko vidil ktereга fantiča brez „butarce“ koračiti proti cerkvi, katera je ta dan lepemu zelenemu vertu podobna. Blagoslovljenega lesa ne imeti v hiši, bi blo zarajtano v naših krajih za veliko nerodnost; imajo tedaj nekateri fantiči, najrajši sorodniki, dobro prerajtano, v katerih hišah nimajo svojih otrok, da bi butarce k blagoslovu nesli in več dni poprej se hodijo ponujat, če smejo oni na cvetno nedeljo butarco in na veliko Saboto „blagoslovljeni ogenj“ prinesiti. Ker

hišne matere to ljubav potem na Veliko noč z pirhi pobotajo, je razvidno, da se fantiči posebno pri premožnejših hišah za to srečo velikokrat zlo pomikujejo. —

Na veliko sredo in četrtek popoldan pridejo fantje z „ropotci“, „brenčami in tabelcami“ k cerkvi, da po končanih cerkvenih molitvah „brenčajo“ al kakor v nekaterih krajih pravijo „Boga strašijo“. V časi tako dolgo „brenčajo“, da jih mežnar razpodi mora. —

Na veliki petek pečejo gospodinje navadno kolače, veselo znamenje, da konec posta se bliža. —

Na veliko Saboto zjutraj zarano se zberejo fantje in poleg cerkve prav dobro zakurijo za blagoslovljeni ogenj. Komaj je sveti obred končan, popadejo vsak svoje goreče poleno in hitijo vsak na svoj dom, kjer hišna mati potem prec z blagoslovljenim ognjem v peč zakuri. Tudi iz daljnih hribov pridejo po blagoslovljeni ogenj in ga po 2 in 3 ure dalječ nesejo. Imajo u ta namen velike gobe saboj, in ko ima ena zgoreti, prižgejo drugo, da ogenj srečno na dom prinesejo. — Popoldan snažijo ženske po hišah, da je veselje, vse mora biti čisto in snažno pomito in pometeno. Gospodinje se urno obračajo ter pripravljajo jedila za prihodnji dan. Tudi se peče pečenka, kuha mesovje in obrudečajo pirhi za blagoslovljenje. — Proti noči se obhaja vstajanje Kristusovo. Med veselim brenčanjem zvonov in gromenjem možnarjev se snidejo praznično oblečeni ljudje k procesii, in ako ima človek le eno žilico kersanstva v sebi, mora biti od te slovesnosti globoko ginjen in serčno razveseljen. Na Velikonoč zjutraj, kakor hitro polnoči odbije, začnejo fantje na dveh, včasih tudi na treh krajih z možnarji streljati, da se veličastno razlega po daljni okolici; med gromenje možnarjev se pridruži tudi vbrano priterkovanje zvonov. Resnično, ni ga pri nas veseljšega jutra od Velikonočnega. Po jutranji sv. maši je občno blagoslovljenje jedil; od bližnjih in daljnih krajev prinesejo dekleta v jerbasih, ki so z lepimi svilnatimi rutami pregerjeni, kolače blagoslovit. Dekleta imajo vražo, da, ktera po blagoslovu prva z kolačami od cervke pride, se potem med letom omoži. Da se nekatere sirotice za to srečo po vsi moči pomikujejo, je

gotovo; komaj sv. obred mine, kmalo ni nobene več pri cerkvi viditi. — Po zajterku se zbere mladina pod lipo. Napravljeni so fantje in dekliči ta dan navadno v nove oblačila, ktere sdaj eden nad drugim pregledujejo. Začnejo se tudi z pirhi terkati. Dvomlivo poskušajo na zobe, ktereга pirhi so bolj terdni in z velikim strahom se nekateri poda v nevarnost, svoj pirh zgubiti. Tud kupčujejo za pirhe. Cele imenujejo „celce“ in vbite „obitce“. — Dajejo tud pirhe sekat eden družemu. V časih ima nekateri veliko srečo, eni se pa tudi praskajo za ušesmi. Po južini in po večernicah se zbere mladina zopet pod lipo, se zopet z pirhi terka in igra razne igre, od kterih hočem obširniji govoriti v prihodnjem listu. —

Koleda.

Bilo je zvečer pred sv. 3 kralji. Matevžek in Janezek gresta k botrici pod okno koledvat. Tiho se vstopita in zapojeta:

Nicoj smo prišli do vas,

Če bote darvali nas,

Saj kralji darivali

In tudi spoznali

So ljub'ga Zveličarja i. t. d.

Botrica oknice odprejo in mala fantiča v hišo k sebi pokličejo. Dečka gresta notri. Na mizi je bilo polno lepih rečinaloženih, polno orehov, kostanja, rudečih jabelk in dobro povitih malih potičic. Tukaj si naberita, pravijo botrica prijazno, in vzemita, kar vama je drago in ušeč. — Treba jima ni bilo dvakrat veleti; nabašeta si polne žepe, se preserčno zahvalita, še enkrat prav veselo zapojeta, in gresta proti domu. Po poti gredé srečata ubozega starčeka, ki se počasi s palco operaje po tesni sneženi gazi proti hišam giblje in milo „Bog pomagaj“ zdihuje. Mala dečka na stran v sneg stopita, in ubogi starček se jima v serce usmili. Oj gotovo, pravi Matevžek, ubogi revež gotovo ni o praznikih potičice pokusil; znabiti, da še belega kruhka ne, pristavi Janezek; dajva mu vsak eno svojih potičic, skleneta blaga dečka enoglasno, — in pri tej priči stopita za ubogim starčekom, mu pomolita vsak eno potičico, ter stopita hitro naprej, in nič ne